

Vodní právo 10

Právní vztahy v oblasti vodovodů a kanalizací, ochrana odběratele, cenová regulace

Zdeněk Horáček
FPR ZČU, 2022/23

Vodní právo 10

Základní úprava právních vztahů v oblasti vodovodů a kanalizací

- Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)
- Přirozený monopol a SOHS
- Soukromoprávní vztahy s veřejnoprávním prvkem

§ 1 Předmět úpravy

- Tento zákon upravuje některé vztahy vznikající při rozvoji, výstavbě a provozu vodovodů a kanalizací sloužících veřejné potřebě, přípojek na ně, jakož i působnost orgánů ÚSC a správních úřadů na tomto úseku
- Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu se zřizují a provozují ve veřejném zájmu
- Tento zákon se vztahuje na... (odst. 3)
- Tento zákon se nevztahuje na (odst. 4)
- Vodoprávní úřad může na návrh nebo z vlastního podnětu rozhodnutím stanovit, že se tento zákon vztahuje též na jiné kanalizace a vodovody, jestliže je to v zájmu ochrany veřejného zdraví, ochrany zdraví zvířat nebo ochrany životního prostředí a jsou-li na vodovod nebo kanalizaci připojeni alespoň 2 odběratelé (odst. 5)
- Pojmy vodovod a kanalizace, vodovodní a kanalizační přípojka (§ 2 a § 3)

Vodní právo 10

Základní práva a povinnosti v oblasti VaK I) (§ 8 ZVK)

- Vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen zajistit jejich plynulé a bezpečné provozování, vytvářet rezervu finančních prostředků na jejich obnovu a dokládat jejich použití pro tyto účely
- Vlastník vodovodu nebo kanalizace může uzavřít smlouvu o provozování vodovodu nebo kanalizace s provozovatelem. Jestliže vlastník provozuje vodovod nebo kanalizaci svým jménem a na vlastní odpovědnost, vztahují se na něj všechna práva a povinnosti provozovatele
- Vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, pokud je k tomu vlastníkem zmocněn, je povinen umožnit připojení na vodovod nebo kanalizaci a dodávat pitnou vodu nebo odvádět odpadní vody a čistit odpadní vody, pokud to umožňují kapacitní a technické možnosti těchto zařízení.
  - Připojení vodovodní nebo kanalizační přípojky a uzavření smlouvy o dodávce pitné vody nebo odvádění i čištění odpadních vod nesmí být podmiňovány vyžadováním finančních nebo jiných plnění
  - Náklady na realizaci vodovodní přípojky na vodovod nebo kanalizační přípojky na kanalizaci hradí osoba, které je umožněno připojení. Materiál na odbočení přípojek a uzávěr vodovodní přípojky hradí vlastník vodovodu nebo kanalizace

Vodní právo 10

Základní práva a povinnosti v oblasti VaK II) (§ 8 ZVK)

- Vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, pokud je k tomu vlastníkem zmocněn, je povinen uzavřít písemnou smlouvu o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod s odběratelem (X neoprávněný odběr)
- Vlastník vodovodu má právo na úplatu za dodávku pitné vody („**vodné**“) /vlastník kanalizace má právo na úplatu za odvádění odpadních vod („**stočné**“)
- Oprávnění k provozování (§ 6 ZVK) a notifikační povinnosti (§ 5 odst. 4 a § 36 odst. 5 ZVK)
- Vlastník vodovodu nebo kanalizace je oprávněn za účelem kontroly, údržby nebo stavební úpravy vodovodu nebo kanalizace vstupovat a vjíždět na příjezdné, průjezdné a vodovodem nebo kanalizací přímo dotčené cizí pozemky, a to způsobem, který co nejméně zatěžuje vlastníky těchto nemovitostí. Stejně oprávnění má i provozovatel za účelem plnění povinností spojených s provozováním vodovodu nebo kanalizace (§ 7 odst. 1 ZVK)
- Provozovatel je povinen provozovat vodovod nebo kanalizaci v souladu s právními předpisy, kanalizačním řádem, podmínkami stanovenými pro tento provoz rozhodnutími správních úřadů a v souladu se smlouvou uzavřenou podle § 8 odst. 2 a dohodou podle § 8 odst. 3, pokud se jedná o vodovod nebo kanalizaci provozně související (§ 9 odst. 1 ZVK)
- Povinnost veřejné služby provozovatele vodovodu nebo kanalizace (§ 22 ZVK)

Vodní právo 10

Výkon státní správy

- Veřejnou správu na úseku vodovodů a kanalizací podle tohoto zákona vykonávají
  - a) obecní úřady,
  - b) obecní úřady obcí s rozšířenou působností a újezdní úřady na území vojenských újezdů,
  - c) krajské úřady,
  - d) Ministerstvo zemědělství,
  - e) Ministerstvo obrany.

§ 37 ZVK: Dozor

Vodní právo 10

Ochrana odběratele v oblasti VaK (§ 36 ZVK)

- Pokud je pozemek nebo stavba připojena na vodovod nebo kanalizaci v souladu s právními předpisy, vzniká odběrateli nárok na uzavření písemné odběratelské smlouvy
- Tento nárok nevzniká, pokud se okolnosti, za kterých došlo k povolení připojení na vodovod nebo kanalizaci, změnily natolik, že nejsou splněny podmínky pro uzavření této smlouvy na straně odběratele
- Vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, pokud byl k uzavírání smluv zmocněn, nesmí při uzavírání odběratelské smlouvy jednat v rozporu s dobrými mravy, zejména nesmí odběratele diskriminovat

Vodní právo 10

Cenová regulace v oblasti vodovodů a kanalizací

- Ceny pro vodné a stočné věcně usměrňovanými cenami podle zákona o cenách (č. 526/1990 Sb.)

Lze zahrnout pouze

- Ekonomicky oprávněné náklady považují náklady pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu; při posuzování ekonomicky oprávněných nákladů se vychází z dlouhodobě obvyklé úrovně těchto nákladů v obdobných ekonomických činnostech s přihlédnutím k zvláštnostem daného zboží
- Přiměřený zisk považuje zisk spojený s výrobou a prodejem daného zboží odpovídající obvyklému zisku dlouhodobě dosahovanému při srovnatelných ekonomických činnostech, který zajišťuje přiměřenou návratnost použitého kapitálu v přiměřeném časovém období
- Cenový výměr Ministerstva financí

Děkuji za pozornost